

Lausunto

23.10.2024

Asia: VN/27479/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yleisradioverosta annetun lain 2 §:n, arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 22 a §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY

LAUSUNTO

Kalevankatu 4

00100 HELSINKI

23.10.2024

Lausuntopalvelu.fi

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI YLEISRADIOVEROSTA ANNETUN LAIN 2 §:N, ARVONLISÄVEROLAIN JA AHVENANMAAN MAAKUNTAA KOSKEVISTA POIKKEUKSISTA ARVONLISÄVERO- JA VALMISTEVEROLAINSÄÄDÄNTÖÖN ANNETUN LAIN 22 A §:N MUUTTAMISESTA

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavan mm. yleisradioveroa sekä yleisradiotoimintaa koskevaa arvonlisäveroa.

Käytännössä muutettavaksi ehdotetaan henkilöverotuksen yleisradioveroa tavalla, joka vaikuttaisi yleisradioveron kertymiseen ja sen enimmäismäärään. Veroa kertyisi jatkossa yleisesti verovelvollisella 18 vuotta täyttäneellä henkilöllä 2,5 prosenttia puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärästä tai sitä korkeamman hänelle yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän

eläkelain mukaan vahvistetun työtulon yhteismäärästä siltä osin, kun kyseinen tulo ylittää 15 150 euroa. Raja nousisi 1 150 eurolla nykyisestä. Samalla yleisradioveron enimmäismäärää alennettaisiin kolmella eurolla, mikä tarkoittaisi, että uusi enimmäismäärä olisi 160 euroa. Esitysluonnoksessa ei ehdoteta muutoksia yhteisöjen maksamaan yleisradioveroon. Yleisradioveron tuotto alenisi esitysluonnoksen mukaan 25 miljoonalla eurolla vuositasolla.

Muutosten mittaluokka on hyvin pieni, ja siten veronmaksajan on vaikea huomata sen vaikutusta käteen jäävään tuloon ansiotuloverotuksen muiden suurempien muutosten rinnalla. Enimmillään yleisradioveron kevennys olisi vajaa 30 euroa vuodessa, kun yleisradioveron perusteena olevat tulot ovat 15 150–20 520 euroa. Kevennys olisi nolla euroa alle 14 000 euron tuloilla, joilla veroa ei tule nykyäänkään maksettavaksi. Yle-vero maksaneista enemmistöllä vero kevenisi tasan 3 euroa vuositasolla tulojen ollessa 22 300 euroa tai enemmän.

Yleisradiovero on valtion budjettiin kertyvä yleiskatteellinen vero. Yleisradiolle vuosittain maksettavaa määrärahaa tarkistetaan lähtökohtaisesti elinkustannusindeksin kehityksen (painoarvo 1/3) sekä ansiotasoindeksin kehityksen (painoarvo 2/3) mukaan. Yleisradioveron perusteet on kuitenkin pyritty mitoittamaan niin, että veron tuotto ja Yleisradion saama määräraha vastaisivat toisiaan ainakin pitkällä aikavälillä. Toisin sanoen, Yle-veron mitoitus ja perusteet ovat riippuvaisia Yleisradiolle maksettavasta määrarahasta eikä toisin päin. Yleisradioveron alentamisen kuitenkin mahdollistaa se, että Yleisradion euromääräinen rahoitus jäädytetään vuoden 2024 tasolle aina vuoteen 2027 saakka. Esitysluonnoksessa todetaan, että ehdotetut muutokset yleisradioveroon perustuvat tavoitteeseen 25 miljoonan euron veronkevennyksen saavuttamisesta.

Samassa esitysluonnoksessa ehdotetaan, että alemman alennetun arvonlisäverokannan (10 %) piiriin kuuluva yleisradiotoiminta siirrettäisiin korkeamman (14 %) alennetun arvonlisäverokannan piiriin. Yleisradion määrärahan jäädytys toisaalta alentaa yleisradiotoiminnasta kertyvän arvonlisäveron tuottoa. Esitysluonnoksessa arvioidaan, että jäädytyksen ja verokannan korotuksen yhteisvaikutus arvonlisäveron tuottoon arvioidaan olevan 16 miljoonaa euroa vuoden 2026 tasossa.

Yleisradioveron muutos alentaisi euromääräisesti enemmän eläkkeensaajien ja työttömien verotusta verrattuna palkansaajiin. Esitysluonnoksessa mainitaan, että yleisradioveron alennuksella olisi pieni työllisyyttä vähentävä vaikutus (-200 työllistä).

Veronmaksajain Keskusliitto suhtautuu myönteisesti yleisradioveron pieneen kevennykseen. Veronkevennyksen kohdistaminen kuitenkin kiristää tapauskohtaisesti veron progressiivisuutta ja heikentää pieneltä osaltaan työllisyyttä, kun suunnan pitäisi olla päinvastainen.

Yleisradiovero on tuloverotuksen kummajainen, jota säädellään silloin tällöin omana instrumenttinaan muusta tuloverotuksesta irrallaan. Vero mutkistaa tarpeettomasti ansiotuloverotuksen ymmärrettävyyttä ja kokonaisuutta, joka on varsin mutkikas ilman yleisradioveroakin.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Janne Kalluinen
ekonomisti

Kalluinen Janne
Veronmaksajain Keskusliitto ry